

ΝΕΟΣ ΠΥΡΑΓΟΡΑΣ

ΥΠΟ

Θ. ΔΟΜΙΝΟΥ

«Κατὰ τὴν τῶν μελιτῶν εἰκόνα τῶν λόγων θεὸν μετέχειν καὶ τῆς
ροδωνιάς τοῦ ἄνθους ἀρεφάμενος τὰς ἀκάνθας ἐκκλίνειν».

(Μέγας Βασίλειος).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Μυστήρια
τῶν πυραμίδων.

ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΤΩΝ ΠΥΡΑΜΙΔΩΝ

Ἐν ἡ ἀρχὴ τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν θεσμοθεσιῶν τῆς Αἰγύπτου τυγχάνη σκοτεινὴ ὡς καὶ τοῦ ἰδίου ἔθνους ὅπερ εἰς αὐτὰς ὤφειλε τὸ μεγαλειῶν του, τὰ μνημεῖα ὁμῶς αὐτοῦ μᾶς γνωρίζουσι θετικῶς ὅτι τὸ πρῶτον πολίτευμα ἦτο θεοκρατικόν.

Ἐὸ αἰγύπτιος ἱερεὺς ἦτο ὁ ὑπουργὸς πάσης ἐπιστήμης συνενῶν ἐν ἑαυτῷ τὰς δύο εὐγενεστέρας τῶν ἀποστολῶν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν τοῦ Θεοῦ λατρείαν καὶ τὴν τοῦ Νοός. Ἡ ὑπερτάτη ἀρχὴ ἐνέκειτο ἐν ταῖς χερσὶ τοῦ Μεγάλου-Ἱερέως ἢ Ἱεροφάντου, ὅστις ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῶν κατωτέρων ἱερέων διεβίβαζε τὰς διαταγὰς του εἰς τὰ πέρατα τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐθνικὴ ζωὴ συνεκεντροῦτο, κατ' ἀρχάς, ἐν τῇ Ἄνω Αἰγύπτῳ, περὶ τὴν ἱεράν πόλιν τῶν Θεβῶν. Ὁ πληθυσμὸς, ἐν ὅσῳ ἤϊξανε, ἐξηπλοῦτο πρὸς τὴν Μέσσην Αἰγύπτον, φθὰς μέχρι τοῦ Δέλτα, ὅτε ἐπί-τρπε τοῦ τοιοῦτον ἢ ἀνύψωσις τοῦ ἐδάφους διὰ τῆς παρὰ τοῦ Νείλου ἐπισωρευομένης ἰλύος.

Ἡ εἰς τρεῖς τάξεις : τῶν ἱερέων, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τοῦ λαοῦ πολιτικὴ διαίρεσις εἶνε ἀρχαιοτάτη. Οἱ στρατιωτικοί, ταξίς μεσαία, παρὰ τῶν δύο ἐτέρων συντηρουμένη πρὸς κοινὴν ὑπεράσπισιν, ἔζων ἐν ὀκνηρᾷ ὑψηλοφροσύνῃ. Ἐβαρύνθησαν νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὸν κληῖρον καὶ ἐπανέστησαν ὑπὸ τὸν Μῆνα, ἀντικαταστήσαντες ἄνευ δυσκολίας τὴν χρυσοῦν τιάραν διὰ τοῦ σιδηροῦ στέμματος στρατιώτου βασιλέως. Ἄλλ' ἡ βασιλικὴ ἀρχὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ἦ ἀπόλυτος, ἐλλείψει τῆς ἐπιστήμης, ἣτις δὲν ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ ἱερατεῖον ἔπαυσε μὲν κατέχον τὴν ἐκτελεστικὴν δύναμιν, διετήρησεν ὅμως τὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ θρησκου λαοῦ, τοῦ εἰς αὐτὸ ὀφείλοντος τὰς πρώτας θεσμοθεσίας, τὴν ἠθικὴν, τὰς τέχνας, κλπ. Αἱ Θεβαὶ δὲν ἀπεστερή-ρησαν τοῦ γοήτρου αὐτῶν, ὁ δὲ βασιλεὺς Μῆνας ἠναγκάσθη νὰ ἰδρύ-σῃ ἰδίαν πρωτεύουσαν τὴν Μέμφιδα, ἐν ἣ ὠχυρώθη στρατιωτικῶς, ἀποδεικνύων οὕτως ὅτι ἐσπετερίσθη τὴν ἀρχὴν διὰ τῆς ὑλικῆς δυνά-μεως. Ἡ Μέμφις ἐξηφανίσθη ὀλοτελῶς, ἐνῶ ἡ θέα τῶν ἐρείπιων τῶν Θεβῶν διατηρεῖ καὶ ἐμποιεῖ κατι τι ὑψίστης μεγαλοπρεπείας, ἐξ ὅσων ποτὲ ἐφάνησαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Τὸ ἀπέναντι δὲ τοῦ Καίρου ὀροπέδιον τοῦ Γιζέχ, τό, ἐν εἶδει πτε-ριστήρος, ἀπὸ τῆς λιθουκῆς σειρᾶς ἀποσπώμενον, διατηρεῖ εἰσέτι, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης τοῦ Νείλου, τρία μνημεῖα ἀντιστάντα εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ τε χρόνου καὶ τῶν ἀνθρώπων : ταῦτα εἶνε αἱ Πυρα-μίδες. Οἱ τρεῖς οὗτοι πελώριοι σωροί, μετὰ βάσεων τετραγωνικῶν, ὀλίγον ἄνισοι κατὰ τὸ μέγεθος, σχηματίζουσι διὰ τῆς θέσεώς των τρίγωνον, οὗτινος ἡ μία πλευρὰ ἐκτείνεται πρὸς Βορρᾶν, ἡ ἑτέρα πρὸς Δυσμᾶς καὶ ἡ τρίτη πρὸς Ἀνατολάς. Ἡ μεγαλειτέρα, κειμένη εἰς τὴν γωνίαν τῆς Ἄρκτου καὶ πρὸς τὸ Δέλτα, εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν δύναμιν τῆς Φύσεως ἢ δευτέρα κειμένη νοτιοδυτικῶς καὶ εἰς ἀπό-στασιν βολῆς βέλους ἀπὸ τῆς πρώτης, εἶνε τὸ σύμβολον τῆς Κινήσεως ἢ δὲ τρίτη, κειμένη νοτιανατολικῶς ταύτης καὶ εἰς ἀπόστασιν βολῆς λιθαρίου, πκρίσθησι συμβολικῶς τὸν Χρόνον. Εἰς τὸ μεσημβρινὸν μέ-ρος τῆς τελευταίας, ἐν μικρᾷ ἀποστάσει, καὶ ἐπὶ τῆς γραμμῆς τῆς

ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμᾶς ἐκτεινομένης, ἴστανται τρεῖς ἕτεροι μικρό-τεροι πυραμίδες, πλησίον δ' αὐτῶν σωρὸς ἀπειραχίθμων κολοσσιαίων πετρῶν, ἃς δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν ὡς ἐρείπια ἐβδόμης τινὸς πυρα-μίδος. Ἴσως οἱ Αἰγύπτιοι ἠθέλησαν νὰ παραστήσωσι διὰ τῶν ἐπτὰ πυραμίδων, τοὺς ἐπτὰ πλανήτας, ὧν τὰ δαιμόνια, κατὰ τὸν Ἑρ-μῆν, ἐπενεργοῦσιν ἐπὶ τῆς σφαίρας μας.

Ἡ χρονολογία τῶν κτιρίων τούτων διατελεῖ ἄγνωστος. Ἡ μεγάλη πυραμὶς ἐκτίσθη, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Χέοπος, κατὰ τὸν Διόδωρον ὑπὸ τοῦ Χέμμη, κατὰ τὸν Γ. Σύγγελον ὑπὸ τοῦ Σουφῆ, κατ' ἄλλους ὑπὸ τοῦ Ἀθωτέους, Θῶπ ἢ Ἑρμοῦ. Τὸ αὐτὸ σκό-τος περικαλύπτει τὴν ἀρχὴν καὶ τῶν ἄλλων πυραμίδων. Ὁ Ἰουδαῖος ἱστορικός Φλ. Ἰώσηπος λέγει ὅτι αἱ πυραμίδες εἶνε ἔργα τῶν Ἑβραίων, κατὰ τὸ διάστημα τῆς αἰχμαλωσίας των· λέγεται δὲ ὅτι 365,000 ἐργάται εἰργάσθησαν πρὸς τοῦτο ἐπὶ 78 ἔτη.

Ὁ βράχος ἐφ' οὗ βασιζονται αἱ Πυραμίδες ἔχει ἐπιφάνειαν ὀλο-τελῶς αὐχμῶδη, καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν πόδας ὑψουμένην ὑπὲρ τὰ ὑ-ψηλότερα τῶν ὑδάτων τοῦ Νείλου· σχηματίζει γρανιτικὸν ὄγκον, οὗτινος δὲν ἠδυνήθησαν νὰ εὕρωσι τὴν βᾶσιν, βολιδοσκοπήσαντες μέχρι διακοσίων ποδῶν βάθους ἐν τῷ φρέατι τῷ εὐρεθέντι ἐντὸς τοῦ σημαντικωτέρου αὐτῶν τῶν κτιρίων. Ἡ βᾶσις τῆς μεγαλειτέρας πυρα-μίδος ἔχει ἑκτασιν κατὰ μῆκος 720 ποδῶν· ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι ἡ πυραμὶς αὕτη ἔχει ὄγκον 75,000,000 κυβ. ποδῶν, δηλ. λίθους ἀρκούντας νὰ οἰκοδομήσωσι τεῖχος 6 ποδῶν ὕψους καὶ χιλίων λευγῶν μῆκους, ὅπερ τεῖχος νὰ δύναται νὰ περιτριγυρίσῃ τὴν Γαλλίαν. Ἀ-νωθεν τῆς πρώτης στιβάδος, περικρασπεδωμένης ὑπὸ τινος τάφρου, κανονικώτατα λελαξευμένης ἐν τῷ βράχῳ, ἀριθμοῦνται ἕτεροι 202, τεθειμένοι ἀλληλοδιαδόχως καὶ ἐν βαθμιαίᾳ μειώσει τοῦ ἐξωτερικοῦ πάχους, εἰς τρόπον ὅστε νὰ σχηματίζωσι βαθμίδας. Ἡ κάθετος αὐ-τῶν τῶν βαθμίδων ἔχει ὕψος 428 ποδῶν· ὑπολογίζοντες δὲ καὶ τὸ ὕψος τῶν δύο βαθμίδων, αἵτινες ὑποτίθενται ὅτι κατεστράφησαν ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸ ἀρχικὸν ὕψος ἀνέρχεται εἰς 450 πόδας.

Ἡ πυραμὶς αὕτη εἶνε διευθετημένη μετὰ θαυμαστῆς εὐρυθμίας· ἐ-κάστη γωνία βλέπει πρὸς ἓν τῶν τεσσάρων ἄκρων τοῦ κόσμου. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἐντελοῦς διευθετήσεως ἐξήγαγον τὸ σπουδαιότατον δια τὴν φυσικὴν ἱστορίαν τῆς σφαίρας μας πόρισμα, ὅτι, ἀπὸ πολλῶν χι-λιάδων ἐτῶν, ἡ θέσις τοῦ γῆϊνου ἄξονος δὲν παρήλλαξεν ἐπαισθητῶς.

Ἡ μεγάλη λοιπὸν πυραμὶς τυγχάνει τὸ μόνον κτίριον, ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς ἀρχαιότητός του, δύναται νὰ παράσχη, τὴν περίστασιν τῆς τοιαύτης παρατηρήσεως.

Ἐν τῇ Βορειονατολικῇ πλευρᾷ, εἰς τὴν 15^{ην} κρηπίδα, κειμένην 45 πόδας ἄνωθεν τῆς βάσεως εὗρηται εἴσοδος τις. Ἡ εἴσοδος αὕτη ἦτο ἄλλοτε κεκαλυμμένη ὑπὸ τινος λιθίνης πλακός, ἣν μηχανισμός τις ἐκίνει ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά, ὡδήγει δὲ πρὸς ἑτέραν εἴσοδον, πρὸς σύριγγα ἐπικλινῆ, εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁποίας εὕρισκετο μεσανάβαθρόν τι, παρελαύνον τὴν ὀπὴν τοῦ φρέατος, περὶ οὗ ἀνωτέρω ὡμιλήσαμεν, καὶ ὅπερ συνεκοινωνεῖ μετὰ τῶν ὑπογείων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἀναπνεύσιμος ἀήρ ἐκυκλοφορεῖ δι' ἀεριστηρίων σοφῶς παρεσκευασμένων. Ἐκ τοῦ μεσαναβάθρου ἀνήρχοντο δι' ἄλλης τινὸς διόδου εἰς δύο ἐπιτυμβίους θαλάμους, ἐνέχοντας (ὅτε ἀνεκαλύφθησαν) ἀνά ἓνα σαρχοφάγον ἐκ γρανίτου, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιγραφῆς. Ἀφοῦ δὲ ὅλοι οἱ ὀβελίσκοι, ὅλα τὰ ἐρείπια τῶν ναῶν, ὅλοι οἱ τάφοι περικαλύπτονται ὑπὸ ἰσογλυφικῶν, ἢ ἑλλειψις τοιούτων ἐν τῇ μεγάλῃ πυραμίδι ὑποδεικνύει τὴν ἀρχαίαν χρονολογίαν τῆς οἰκοδομῆς ταύτης, τὴν μεγάλην αὐτῆς ἀρχαιότητα.

Δυσεπίλυτον πρόβλημα πρόκειται καὶ σήμερον ἔτι, μεθ' ὅλας τὰς ἐπιστημονικὰς προόδους, πῶς δηλ. οἱ ἀρχαῖοι τῶν Αἰγυπτίων ἀρχιτέκτονες ἠδυνήθησαν νὰ κατασκευάσωσιν ἐν οὕτωσὶ πελωρίῳ κτιρίῳ ἐσωτερικὰς παρόδους καὶ θαλάμους, οἵτινες, καίτοι ἐφ' ἑαυτῶν ἔχοντες βάρους ἑκατομμυρίων ὀκάδων, ἠδυνήθησαν νὰ διατηρήσωσι μετὰ ἐξήκοντα καὶ ἐπέκεινα αἰῶνας, ἀπασαν τὴν ἀρχικὴν κανονικότητα, χωρὶς νὰ ὑποκλίνωσι τὸ παράπαν κατ' οὐδὲν σημεῖον.

Ἡ Σφίγξ, ἐν ὀλίγῃ ἀποστάσει ἀπὸ τῆς μεγάλης πυραμίδος, ἐνοκλαζουσα καὶ ἐν τῷ γρανίτῃ τοῦ ὄροπεδίου λελαξευμένη, προσπέφυκε τῷ ἐδάφει. Τὸ ὕψος αὐτῆς (75 περίπου ποδῶν) ὑποδεικνύει τὴν ἀπέραντον ἐργασίαν ἣν ἐδέησε νὰ καταβάλωσιν ὅπως σχηματίσωσι τὸ πῆριξ αὐτῆς κενὸν καὶ ἰσοπεδώσωσι τὴν ἐπιφάνειαν ἐφ' ἧς ἴσταται. Τὸ μῆκος αὐτῆς εἶνε 120 ποδῶν· τὸ ἀπὸ τῆς γαστρὸς μέχρι τοῦ πώγωνος ὕψος εἶνε 50 ποδῶν, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ πώγωνος μέχρι τῆς κορυφῆς 25 ποδῶν· ἡ περιφέρεια τῆς κεφαλῆς κατὰ τὸ μέτωπον 80 ποδῶν. Αἱ στιβάδες τοῦ γρανίτου, ἐξ οὗ ἀπεχωρίσθη, ποικίλλουσι περιέργως τὸ πρόσωπον δι' ὀριζοντίων ζωνῶν. Τὸ στόμα ἐσχιδιάσθη ἐκ τοιαύτης τινὸς γραμμῆς, διαχωρίζουσης τὰ στρώματα τοῦ γρανίτου.

Ἐπάρχει κοίλωμά τι, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευεν εἰς συμβολικοὺς στολισμούς, διὰ τῆς ἰσως θρησκευτικῆς ἢ στέμμα βασιλικόν. Αὐτὸς ὁ μονόλιθος, χρώματος ὑπερύθρου, ἐπὶ τῆς ἄμμου ὀρθούμενος, παράγει εἰς τὴν φαντασίαν ἀποτέλεσμα τεράστιον. Εἶνε φάσμα λίθινον, φαινόμενον οἷον εἰ προσέχον νομίζει τις ὅτι τὸ φάσμα τοῦτο παρατηρεῖ, ἀκούει· τὸ μέγα οὗς φαίνεται ἀντιλαμβανόμενον τοῦ θορύβου τοῦ παρελθόντος· τὰ πρὸς Ἀνατολὰς ἐστραμμένα ὄμματα φαίνονται ἐπισκοποῦντα τὸ μέλλον· τὸ βλέμμα ἐνέχει κάτι τι ἀτενές, μαγεῦον τὸν θεατὴν. Ἐπὶ τῆς εἰκόνος ταύτης, κατὰ τὸ ἡμισυ μὲν ἄγαλμα, κατὰ τὸ ἡμισυ δὲ βουνόν, ἀνακαλύπτει τις ἰδιάζουσαν τινὰ μεγαλοπρέπειαν, μεγάλην τινὰ γαλήνην καὶ ἀρκετὴν μάλιστα δόσιν γλυκύτητος.

Ἡ ἑλληνικὴ μυθολογία ἐμπνεομένη παρὰ τῶν μύθων τῶν περιηγητῶν, ὅσοι παρετήρησαν αὐτὸ τὸ μνημεῖον μακρόθεν ἔλεγεν ὅτι ἡ Σφίγξ ἦτο θηρίον κατὰ τὸ ἡμισυ ζῶον καὶ κατὰ τὸ ἡμισυ ἄνθρωπος, καὶ ὅτι, ἐν ἰδιοτροπίᾳ, ὑπέβαλλεν εἰς τοὺς διαβάτας τὸ ὑπὸ τοῦ Οἰδίποδος ἐπιλυθὲν αἰνίγμα. Ὁ μῦθος αὐτὸς διαστρέφει τὸν μεγαλοπρεπῆ αἰγυπτιακὸν συμβολισμόν, ὃν ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία διέγνω ὅτε ὁ Πλάτων ἐμύθη παρὰ τῶν Μάγων τῆς Μέμφιδος εἰς τὰ Μυστήρια τοῦ Ἑρμοῦ-Θῶθ. Ἡ Σφίγξ, ἧς ὁ ἀρχαῖος τύπος ἴσταται ἔμπροσθεν τῆς μεγάλης πυραμίδος, ἀναπαρίστατο εἰς τὴν εἴσοδον ὄλων τῶν ναῶν. Εἶνε τῶντι αἰνίγμα λίθινον, πρόλογος σιωπηλός, κλείς μυστηριώδης τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης.

Ἡ Σφίγξ ἧς ἡ ἐτυμολογία (σφίγγω) ἐκφράζει τὴν ἰδέαν τοῦ περιβάλλειν, συνδέειν, συνίσταται ἐκ τινος συνθέτου τετραμόρφου. Ἡ ἐνότης αὐτῆς λαμβάνει τὰ στοιχεῖα ἐκ τεσσάρων συμβόλων. Ἐχει κεφαλὴν Γυναικός, σῶμα Ταύρου, ὄνυχας Λέοντος, πτέρυγας Ἀετοῦ (1). Τὸ σύνολον παρίστησι φυσιογνωμίαν φανταστικὴν· ἀλλὰ πᾶν ἔχνος τερατωδίας ἐξαφανίζεται, ἅμα ὡς τὸ πνεῦμα τῶν συμβόλων ἐπελθὼν παράσχη, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ζωὴν.

Ἡ κεφαλὴ τῆς γυναικὸς προσωποποιεῖ τὴν ἀνθρωπίνην διάνοιαν, ἧτις, πρὶν ἢ εἰσέλθῃ διὰ τῆς δράσεως εἰς τὸ στάδιον τοῦ μέλλοντος ὀφείλει νὰ σπουδάσῃ τὸν τοῦ βίου σκοπόν, τὸν προορισμόν, τὰ μέσα δι' ὧν

(1) Σ. Μ. Ταυτὰ ταῦτα εἶνε καὶ τὰ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν σύμβολα.

θά δυνήθη νὰ ἐπιτύχη τοῦ σκοποῦ, τὰς δυσκολίας ἀς δέον ν' ἀποφύγη, τοὺς σκοπέλους οὓς μέλλει νὰ ὑπερβῇ.

Τὸ ταύρειον στήθος δηλοῖ ὅτι ὁ διὰ τῆς ἐπιστήμης ὠπλισμένος ὀφείλει ὑπὸ τοῦ κέντρου τῆς ἐπιμόνου βουλήσεως ὠθούμενος, καὶ ἐν ἀπαθείᾳ καὶ ὑπομονῇ διατελῶν, νὰ διορύσῃ βῆμα πρὸς βῆμα τὴν πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν ἢ τὴν πτώσιν αὐτοῦ ἄγουσαν.

Οἱ ὄνυχες τοῦ λέοντος δηλοῦσιν ὅτι, ὅπως ἐπιτύχη ὁ ἄνθρωπος τοῦ παρὰ τοῦ νοῦς ὁρισθέντος σκοποῦ, δὲν ἀρκεῖ αὐτῷ τὸ βούλεσθαι μόνον, ἀλλὰ δέον αὐτῷ καὶ τὸ τολμᾶν: δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ δέον διαμάχεσθαι ἔσθ' ὅτε καὶ διανοίγειν τὴν ὁδὸν διὰ τῆς βίας. (1)

Αἱ πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ, συμπτυσσόμεναι ἐπὶ τοῦ ἰσχυροῦ ὄγκου τῆς Σφιγγός, δηλοῦσιν, ἐπὶ τέλους, ὅτι δέον νὰ περικαλύπτωμεν διὰ πυκνοῦ πέπλου τοὺς σκοπούς μας, μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς δράσεως μετὰ τοιαύτης ἀποφάσεως, ὥστε, ἐν ἀνάγκῃ, νὰ ἴπταται αὕτη εἰς τὰ ὕψη τοῦ θράσους.

Ὁ Ἱεροφάντης ἔλεγεν εἰς τὸν μύστην: «Ἴσθι παρατηρεῖν μετ' ἀκριβείας καὶ βούλεσθαι μετὰ δικαιοσύνης· γινῶθι τολμᾶν πᾶν ὅ,τι ἡ συνείδησις ἐπιτρέπει: γινῶθι σιγᾶν ἐπὶ τοῖς σκοποῖς σου· ἂν δέ, παρὰ τὴν καρτερίαν σου, ἡ ἐπαύριον φαίνεται οὐσα συνέχεια τῶν ἀγώνων τῆς προτεραιίας, πρόβαινε . . . πρόβαινε ἀείποτε πρὸς τὸν σκοπὸν σου. Τὰ ἐπτά Δαιμόνια τοῦ Ῥοδοσταυρίτου, οἱ φύλακες τῆς ἱερᾶς κλειδός τῆς κλειούσης μὲν τὸ παρελθόν, διανοιγούσης δὲ τὸ μέλλον, θὰ θέσουσιν ἐπὶ τοῦ μετώπου σου τὸ στέμμα τῶν Δεσποτῶν τοῦ Χρόνου!...»

Ἡ Σφιγὶ λοιπὸν δὲν ἦτο εἶδωλον, οὐδὲ αἰμοδόρον θηρίον, κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς μύθους, ἀλλὰ τὸ σύμβολον τῆς ἀκαταλογίστου δυνάμεως, ἣν δύναται νὰ κατάρχη ἡ ἀνθρωπίνη βούλησις διευθυνομένη παρ' ἐκλεκτῆς νοημοσύνης. Εἶνε τὸ Ἄλφα ταὶ τὸ Ὠμέγα, ἡ πρώτη καὶ ἡ τελευταία λέξις τῆς ὑψηλῆς μυσταγωγίας.

Ἡ μυσταγωγία, μεγαλείον τῆς σοφίας, δὲν μετεδίδοτο ἀδιαφόρως οὐδ' εἰς αὐτὰ τὰ μέλη τοῦ αἰγυπτιακοῦ κλήρου. Ἵπῃρχε καὶ μεταξὺ τῶν ἱερέων ἱεραρχία εὐφυΐας, προτερημάτων καὶ λειτουργιῶν, κλίμαξ τις ἐπιστημονικῶν βαθμῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἐπεβαρύνετο μὲ μίνα

(2) Σ. Μ. Μῆτοι τὸ τοιοῦτο σχετίζεται πρὸς τὸ τοῦ Εὐαγγελίου: «Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βιάζεται»;

δοκιμασίαν. Ἐκάστη δοκιμασία ἀπεδείκνυε τὸν βαθμὸν τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ μύστου. Εἰς τὸν ἐν μιᾷ τῶν δοκιμασιῶν σφαλλόμενον δὲν ἐπετρέπετο νὰ ὑποστῇ αὐτὴν δευτέραν φοράν. Ἄν αὐτὸς ἦτο υἱὸς Μάγου, διέμεγεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ὃ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπερβῇ: τῷ ἐνεπιστεύοντο, ἐν τοῖς νοοῖς, ἔργον τι σύμφωνον πρὸς τὰς φυσικὰς του δυνάμεις: τῷ ἦτο ἀπηγορευμένον ν' ἀνέλθῃ εἰς ἀνώτερα ἀξιώματα.

Ἄν δὲ ὁ ὑποψήφιος ἦτο ξένος τις, ὤφειλεν οὗτος νὰ ὑποβληθῇ πρότερον εἰς αὐστηρὰν ἐξέτασιν ὡς πρὸς τὸν παρελθόντα βίον του· ἂν ἡ ἐξέτασις ἀπέβαινε ἐννοική, τὸ συνέδριον ἀπεφάσιζε διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὰς δοκιμασίας. Ἡ πρώτη δοκιμασία ἦτο ἀρκούντως τρομερά, ὥστε νὰ τὸν ἠνάγκαζεν (ἂν δὲν ἐνυπῆρχεν αὐτῷ ψυχὴ σθεναρὰ) νὰ ὀπισθοχωρήσῃ: ἦτο δ' ἐλεύθερος νὰ ἀποχωρήσῃ τότε. Ἄλλ' ἂν ἡ πρώτη δοκιμασία ὑπερениκᾶτο καὶ τὰ πρῶτα σύμβολα τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης εἶχον ἤδη ἀποκαλυφθῆ καὶ ἐξηγηθῆ εἰς τὸν ὑποψήφιον, ἀπετύγχανε δ' οὗτος εἰς τὰς ἐπιλοιπούς δοκιμασίας, τότε τρομερὸς νόμος, νόμος ἀμετάκλητος τὸν κατεδίκαζε νὰ ἐξαφανισθῇ ἐν τῷ μυστηριῶδει περιβόλῳ: δὲν ἐπανάβλεπε πλέον τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Πυθαγόρας, ὁ Θαλῆς, ὁ Πλάτων, ὁ Εὐδόξος διήλθον μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας ὅλας τὰς φάσεις τῆς μυσταγωγίας. Ὁ Πυθαγόρας ἔσχε διδάσκαλον τὸν ἀρχιπροφήτην Σόνχιν. Ὁ Πλάτων ἐδιδάχθη ἐπὶ δεκατρία ἔτη παρὰ τῶν Μάγων Παθενεῖτῶ, Ὁχόκπε, Σέχτνουφιν, Ἐθωμον ἐκ Σεβενιθίς. Οὗτως ἡ διάσημος ἐκείνη διδασκαλία ἡ διατηρήσασα τὸ ὄνομα πλατωνική, ἡ τόσῳ πολὺ ἐπιδράσασα ἐπὶ τῆς φιλοσοφικῆς ἀναπτύξεως τῶν χριστιανικῶν ιδεῶν, προῆλθεν ἐκ τῶν ἀδύτων τῆς Μέμφιδος καὶ Ἡλιουπόλεως.

Ἴδου αἱ πρώτισται τῶν δοκιμασιῶν τῆς μυσταγωγίας κατὰ τὸν Ἰάμβλιχον (Περὶ μυστηρίων λόγος).

Ἡ Σφιγὶς ἐχρησίμευεν ὡς εἴσοδος εἰς τὰ ἱερὰ ὑπόγεια, ἐν οἷς διενηργοῦντο αἱ δοκιμασίαι τῆς Μαγικῆς Σοφίας. Ἡ εἴσοδος αὕτη, ἀποπεφραγμένη νῦν ὑπὸ τῆς ἄμμου καὶ τῶν ἑρείπιων, διαφαίνεται εἰσέτι μεταξὺ τῶν ἐμπροσθίων κνημῶν τοῦ ὀκλαζοντος κολοσσοῦ. Τὸ πάλαι ἐκλείετο δι' ὀρειχαλκίνης θύρας, ἧς ὁ μυστικός μηχανισμὸς ἦτο γνωστός παρὰ τοῖς Μάγοις μόνον: ὡς φύλακα εἶχε τὸν τοῦ δημοσίου σεβασμὸν: εἶδός τι θρησκευτικοῦ τρόμου διεφύλαττε κάλλιον τὸ ἀπαρα-

βίαστον παρὰ ὠπλισμένη τις ἄλλη προστασία. Ἐν τῇ γαστρὶ τῆς Σφιγγός ὑπάρχουσιν ὠρυγμένα στενά, συγκοινωνοῦντα μετὰ τῶν ὑπογείων τῆς μεγάλης πυραμίδος. Οἱ διάδρομοι οὗτοι ἀλληλοδιεχωρίζοντο μετὰ τοιαύτης τέχνης, καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ διαστήματος τῆς διόδου, τῆς διαχωρίζουσας τὰ δύο μνημεῖα, ὥστε ἂν τις εἰσέρχεται τυχαίως καὶ ἄνευ ὁδηγοῦ εἰς τὸ ἀδιεξίτητον αὐτῶν σύμπλεγμα, ἠναγκάζετο νὰ ἐπανερχῆται ἀπαύστως εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐξ οὗ ἀνεχώρει.

Ἐδέησε τεραστία ἰσχύς ἐργασίας ἵνα διανοιχθῇ ἐν τῷ γρανιτικῷ ὄγκῳ αὐτὸς ὁ μυστηριώδης λαβύρινθος. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι οἱ μηχανικοὶ τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου οὐδὲν ὡς ὑστερόν τῶν σοφῶν μηχανικῶν οἵτινες διορύσσουσι σήμερον τὰς σιδηροδρομικὰς σύριγγας.

Οἱ δύο πρῶτοι μῦσται, λόγῳ ἡλικίας, περιβεβλημένοι διὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Θεσμοθέτου καὶ τῶν καθηκόντων τῆς ἱεροτελεστίας, ὠδήγουν τὴν νύκτα τὸν ξένον δόκιμον, ὅστις ὤφειλε νὰ ὑπέικη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὁδηγῶν του, θεωρῶν τὰς γνώμας των ὡσεὶ διαταγὰς καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐρώτησιν δικαιούμενος. Ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς Μέμφιδος ἐξόδου του ἐπέδενον τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἵνα μὴ δυνηθῇ νὰ γνωρίσῃ τὸ ὄπερ ἤθελε διατρέξῃ διάστημα οὐδὲ τὸ ἀπόκρυφον μέρος εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὁδηγηθῆ.

Πειραθῶμεν ἥδη ν' ἀφηγηθῶμεν πῶς ἐξετυλίσσετο τὸ δράμα τῶν ἐν λόγῳ ὑπογείων δοκιμασιῶν:

Ὁ δόκιμος ὁδηγεῖται ἐνώπιον τῆς Σφιγγός. Ἡ ὀρειχάλκινος θύρα ἀνοίγει καὶ ἐπανακλείει ἀθορύβως ὑπὸ τὴν ὄθησιν τοῦ μυστηριώδους ἐσωτερικοῦ μηχανισμοῦ, ὃ εἰς τῶν Θεσμοθετῶν λαμβάνει λύχνον ἐκ τοῦ τοίχου καὶ προηγεῖται φωτίζων τὴν ὁδόν· ὁ δεῦτερος ὁδηγεῖ τὸν δόκιμον κρατῶν αὐτὸν ἐκ τῆς χειρός, ὅπως κατέλθῃ κλίμακα ἐλικοειδῆ ἐξ 22 βαθμιδῶν ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος ἀνοικοκλείεται ἐτέρα ὀρειχάλκινος θύρα δι' ἧς εἰσέρχονται εἰς αἶθουσαν κυκλοειδῆ. Τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τῆς θύρας εἶνε κεκαλυμμένον ἐξ ἐπιχρίσματος γρανιτικοῦ, ὁμοίου χρώματος τῶν πλευρῶν τῆς αἰθούσης, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ διακρίνηται τὸ διαχώρισμα τῆς θύρας. Ἐδῶ ἄρχεται ἡ δοκιμασία. Οἱ δύο Θεσμοθέται σταματῶσι βιαίως τὸν δόκιμον προσπαθοῦντες νὰ τὸν πείσωσιν ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὴν ἄκραν ἀβύσσου εἰς ἣν ἐν βῆμα περιπλέον θὰ τὸν κατεκρήμιζε. «Ἡ ἄβυσσος αὕτη, τῷ λέγουσι,

περικυκλοῖ τὸν ναὸν τῶν Μυστηρίων, προφυλάττουσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς αὐθάδους περιεργείας τῶν βεβήλων ἀφίχθημεν ἐνωρίτερον· οἱ ἀδελφοί μας δὲν κατεβίβασαν εἰσέτι τὴν αἰωρητὴν γέφυραν δι' ἧς οἱ μῦσται μεταβαίνουν εἰς τὴν ἱεράν γῆν. Ἄς ἀναμείνωμεν τὴν ἄφιξιν αὐτῶν· ἀλλ' ἂν ἀγαπᾷς τὴν ζωὴν σου μὴ κινηθῆς τὸ παράπαν, σταύρωσον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, μὴ καταβιάσῃς τὸν ἐπίδεσμον τῶν ὀφθαλμῶν μέχρις οὗ σοι δοθῇ τὸ σημεῖον νὰ προχωρήσῃς».

Ὁ δόκιμος γινώσκει ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης δὲν εἶνε πλέον κύριος ἑαυτοῦ καὶ ὅτι διὰ παθητικῆς ὑπακοῆς ὀφείλει νὰ διέλθῃ τοὺς κινδύνους δι' ὧν θὰ δοκιμασθῇ τό τε ψυχικὸν αὐτοῦ σθένος ὡς καὶ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του. Ὑπεβλήθη ἑκουσίως καὶ ἐκ τοῦ προτέρου εἰς αὐτὸν τὸν ὄρον τῆς ὑπακοῆς. Ἐχει πεποιθήσιν εἰς τὴν νοημοσύνην του, τὴν βούλησίν του· φλέγεται δ' ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ τὰ μυστήρια, ὧν τὴν κλεῖδα θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως· ἀλλ' ὅσῳ ἰσχυρὸν κἂν νομίζῃ ἑαυτόν, ἔχει ἐν τούτοις αἰσθήσεις, αἱ δὲ αἰσθήσεις ῥιγοῦσιν ἐν τῷ οὐδῶ τῶν ἀγνώστων πραγμάτων.

Ἐν ὅσῳ ὁ δόκιμος περιστέλλεται ἐν ἑαυτῷ πειρώμενος νὰ συλλέξῃ δυνάμεις κατὰ τῆς πρώτης ταύτης συγκινήσεως, οἱ Θεσμοθέται λαμβάνουσιν ἐκ τινος βωμοῦ δύο ἐσθῆτας λινὰς καὶ λευκάς, δύο ζώνας, τὴν μίαν χρυσοῦν τὴν δ' ἐτέραν ἀργυρᾶν, καὶ δύο προσωπίδας, τὴν μὲν εἰκονίζουσαν κεφαλὴν λέοντος, τὴν δέ, κεφαλὴν ταύρου. Ἡ λευκὴ ἐσθῆς εἶνε τὸ σύμβολον τῆς μαγικῆς ἀγνότητος· ὁ χρυσοῦς τὸ σύμβολον τοῦ Ἡλίου, ὁ ἀργυρὸς τῆς Σελήνης· ἡ κεφαλὴ τοῦ Λέοντος, εἶνε τὸ συμβολικὸν τοῦ ζωδιακοῦ σημείου ὄπερ ἡ ἀστρολογικὴ γλῶσσα καθιεροῖ ὡς θρόνον τοῦ Ἡλιακοῦ Δαιμονίου· ἡ κεφαλὴ τοῦ Ταύρου συμβολίζει τὸ ζωδιακὸν σημεῖον ἐφ' οὗ ἡ Σελήνη ἐπιδρᾷ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. Οἱ Θεσμοθέται περιβεβλημένοι διὰ τῶν μυστηριωδῶν τούτων ιδιοτήτων εἰκονίζουσι λοιπὸν τὰ δύο αἰγυπτιακὰ Δαιμόνια Πι-Ρε καὶ Πι-Γοχ ἅτινα διέπουν τὰς κινήσεις τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Σελήνης, τῶν δύο τούτων ἀστέρων εἰς οὓς ἡ Μαγεία ἀπέδιδε τὴν μεγαλειτέραν ἐπενέργειαν ἐπὶ τῶν γῆινων ὄντων. Ὁ συμβόλισμὸς οὗτος ὑπεδήλου ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἡ σπουδὴ τῶν νόμων τῆς ἡρατῆς φύσεως εἶνε ὁ πρῶτος βαθμὸς τῆς ἀνυψώσεως πρὸς τὸν ὑψηλότερον καταυγασμὸν τοῦ πνεύματος. Ἀλλ' ἡ ἔνοια τῶν ὀλικῶν σημείων ἀπεκαλύπτετο εἰς τὸν δόκιμον μετὰ τὸ πέραν μόνον τῶν δοκιμασιῶν.

"Αμα ὡς οἱ Θεσμοθέται περιβληθῶσι τὰς προσωπίδας, ἐτοιμάζεται ἐν τῷ ἔδαφει καὶ ἐν μεγίστῳ θορύβῳ καταπακτὴ τις, ἐπ' αὐτῆς δὲ φαίνεται φάσμα μηχανικὸν ἐξερχόμενον κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τοῦ κοιλωματός καὶ πάλλον δρέπανον, συγχρόνως δὲ φωνὴ τις πενθήρης ἀκούεται κάτωθεν τῆς γῆς λέγουσα : «Οὐαὶ τῷ βεβήλῳ τῷ διαταράσσοντι τὴν ἡσυχίαν τῶν τεθνεώτων! . . .» Τότε δέ, ἀποσυρομένου παρ' ἐνός τῶν Θεσμοθετῶν τοῦ ἐπιδέσμου τοῦ δοκίμου, εὐρίσκεται οὗτος ἐνώπιον τῶν τριῶν τερατωδῶν μορφῶν, αἵτινες πειρῶνται νὰ τῷ προκαλέσωσι τὴν πρώτην λιποψυχίαν. Ἄν ὅμως ὁ δόκιμος διατηρήσῃ τὸ ἀκοῦν σθένος ἀπέναντι τοῦ δρεπάνου ὅπερ ἐπτάκις διὰ διαδρομικῆς κινήσεως ἐπιψαύει τὸ σῶμά του, τότε τὸ φάσμα ἐξαφανίζεται, ἡ καταρρακτὴ ἐπανακλείεται, οἱ δὲ Θεσμοθέται ἐκκαλυπτόμενοι συγχαίρουσιν αὐτῷ διὰ τὸ ἐπιδειχθῆν θάρρος του : «Ἡσθάνθης, τῷ λέγουσι, τὴν ψυχρότητα τοῦ θανατηφόρου σιδήρου καὶ ὅμως δὲν ὠπισθοχώρησες παρετήρησες ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν τρόπον καὶ περιεφρόνησες αὐτόν· ἔχει καλῶς ἐν τῇ πατρίδι σου δύνασαι νὰ καταστῆς ἥρωας καὶ νὰ θαυμασθῆς ὡς τοιοῦτος· ἀλλὰ, παρ' ἡμῖν, ὑπάρχει ἐτέρα ἀρετὴ ὑψηλοτέρα τῆς ἀνδρικῆς γενναιότητος, δηλ. ἡ ἐκουσίχ ταπεινώσις, ἡ θριαμβεύουσα τῆς ματαιοφροσύνης. Ἐχεις τὸ σθένος πρὸς τοιαύτην νίκην τοῦ ἑαυτοῦ σου ;»

Ὁ δόκιμος, ἐνθαρρυνθεὶς οὕτως ὑπὸ τῆς εὐμενείας τῶν ἰδηγῶν του, νομίζει περατωθεῖσαν τὴν φυσικὴν δοκιμασίαν καὶ προσφέρεται θαρραλέως καὶ εἰς τὰς ἠθικὰς δοκιμασίας. «Καλὰ λοιπόν, τῷ λέγουν, ἀνάγκη τώρα νὰ ἔρπης κατὰ γῆς μέχρις οὐ ἀφιχθῆς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἱεροῦ ἔνθα οἱ ἀδελφοὶ σὲ ἀναμένουσιν ἵνα σοι παράσχωσι τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν δύναμιν πρὸς ἀντάλλαγμα τῆς ταπεινότητός σου· θέλεις νὰ ὑποβληθῆς εἰς αὐτὸ τὸ κοπιώδες ταξείδιον ;» Ὁ δόκιμος δέχεται. «Λάβε λοιπόν αὐτὸν τὸν λύχνον· τοῦτο εἰκονίζει τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ, τὸ παρακολουθοῦν ἡμᾶς ὅτε βαδίζομεν κεκρυμμένοι ἀπὸ τῶν ἀνθρωπίνων βλεμμάτων. Ὑπαγε θαρραλέως· δὲν ἔχεις νὰ φοβηθῆς ἢ σὲ αὐτόν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς ἀπομονώσεως».

Ἐνῶ δὲ ὁ δόκιμος λαμβάνει τὸν λύχνον παρὰ τοῦ ἐνός τῶν Θεσμοθετῶν, ὁ ἕτερος Θεσμοθέτης ἀπτεται μηχανισμοῦ τινος, κεκρυμμένου ἐν τῷ τοίχῳ καὶ οὕτως ἀνοίγεται πάροδος ἀψιδοειδής, τὸσφ στενὴ καὶ χαμηλὴ, ὥστε δὲν δύναται τις νὰ τὴν διέλθῃ ἢ ἔρπων ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν χειρῶν. «Ἡ ὁδὸς αὕτη ἔσται διὰ σέ, τῷ λέγουσιν

οἱ Θεσμοθέται, ἡ εἰκὼν τοῦ μνήματος ἐν ᾧ πᾶς τις θὰ κατακλιθῇ τὴν ἐσπέραν τῆς γηίνου ζωῆς, ἵνα ἀφυπνισθῇ, ἐλεύθερος τῆς σκοταίης ὕλης, εἰς τὴν αἰώνιον αὐγὴν τῆς ζωῆς τῶν Πνευμάτων. Ἐνίκησες τὸ φάσμα τοῦ Θανάτου· ὕπαγε νὰ θριαμβεύσῃς τῶν καταπλήξεων τοῦ τάφου».

Ἄν ὁ δόκιμος ἐφαίνετο διστάζων νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν τὴν ὁπῆν, οἱ Θεσμοθέται ἀπείχον νὰ τον κατηγορήσωσιν ἐπὶ ἀδυναμίᾳ ἢ νὰ τον ἐνθαρρύνωσιν εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς δοκιμασίας. Ἄνεμενον ἐν σιγῇ ἐπὶ τινα λεπτά· ἂν δὲ καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτων δὲν ἀπεφάσιζεν ὁ δόκιμος, τότε ἐπέδενον καὶ πάλιν δι' ἐπιδέσμου τὸ πρόσωπόν του καὶ τὸν ὠδήγουν ἐκτὸς τοῦ ἱεροῦ τόπου. Δὲν ἐπετρέπετο δὲ νὰ ἐπαναληφθῇ ἀργότερον ἡ δοκιμασία· ἀμέσως ἐξεδίδοτο ἡ ἀπόφασις τῆς ἀνικανότητος. Ἄν εὐχαρίστως ἀνεδέχετο ὁ δόκιμος, τότε οἱ Θεσμοθέται τὸν ἀπεχαιρέτων εὐχόμενοι αὐτῷ εὐόδιον. Ἄμα ὡς τὸ σῶμα τοῦ δοκίμου ἐχάνετο ἐν τῷ γρανιτικῷ σωλῆνι, ἡ ὀρειχάλκινος πλάξ ἐπανέπιπτεν ὀπισθεν μετὰ μεταλλικοῦ δούπου, φωνὴ δὲ τις μακρόθεν ἠκούετο λέγουσα : «Ἐνταῦθα ἀπόλλυνται οἱ μωροὶ οἱ ὀρεγόμενοι τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἰσχύος! . . .»

Ὁ θρηνώδης οὗτος λόγος, ἐπτάκις ἐπαναλαμβανόμενος δι' ἀκουστικοῦ μηχανισμοῦ, θλιβερῶς ἤχει ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ δοκίμου. Ἐγένετο ἄρα γε θῆμα τῆς ἀπερισκέπτου ἐμπιστοσύνης του ; Μήπως οἱ Μάγοι καταδικάζουσιν εἰς θάνατον πάντα ξένον ἐφιέμενον νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ μυστήριά των ; Ἀλλὰ τότε διατί δὲν τὸν ἐφάνεον διὰ τοῦ δρεπάνου ; Διατί νὰ τὸν ἐνταφιάσωσι ζῶντα ; Διατί νὰ τῷ δώσωσι λύχνον ; Ἡ ἀμφιβολία μεμιγμένη μετὰ τοῦ τρόμου προὐκάλει πλείονα ἀγωνίαν. Ἐν τούτοις ἔρπει ὀλίγον ἔτι πρὸς τὰ πρόσω καὶ παρατηρεῖ μετ' αὐξούσης πάντοτε ταραχῆς ὅτι ἡ διεύθυνσις τοῦ σωλῆνος εἶνε ἐπικλινῆς καὶ ὅτι βυθίζεται οὗτος ἔτι μᾶλλον εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς. Μέχρι τίνος προχωρεῖ ἄρα γε ἡ κατωφέρεια αὕτη ; Καὶ ἂν ὁ μικρὸς λύχνος σβεσθῇ ; τί μέλλει γενέσθαι ; Ἐρπεῖ . . . ἔρπεῖ ἀκόμη. Αἴφνης παρατηρεῖ ὅτι ὁ μὲν σωλῆν ἤρξατο διαστελλόμενος· ὁ δὲ θόλος ἀνυψούμενος, ἀλλὰ τὸ ἔδαφος ἐξακολουθεῖ καὶ πάλιν κατωφέρεις ἀφικνεῖται, ἐν τέλει, εἰς τὸ χεῖλος εὐρέος κρατῆρος, ἐν σχήματι ἀνεστραμμένου κώνου, οὗτινος οἱ τοῖχοι ἐπικαλύπτονται ἐκ τίνος ἐπιχρίσματος τὸσφ ἐστιλβωμένου, ὥστε κατὰ τὰς τρεμούσας ἀναλαμπὰς τοῦ λύχνου φαίνονται ὡσεὶ ἐκ χάλυβος. Κλίμαξ σιδηρᾶ διαδέχεται τὸν σωλῆνα καὶ

ἐμβυθίζεται εἰς σκότος ἀνυπολόγιστον. Ἐμπροσθεν . . . τὸ ἄγνωστον, πλήρες κινδύνων· ὅπισθεν . . . ὀπισθοχώρησις ἀπηγορευμένη· μεταξύ δ' αὐτῶν τῶν δύο ἀπειλῶν, ἀδράνεια τις, ἐν ἀθυμίᾳ καὶ μετὰ τοῦ θανάτου ἐν σκιαγραφίᾳ, δύναται ν' ἀποτρελλάνῃ καὶ τὸν σταϊκώτερον τῶν φιλοσόφων. Τὸ λογικὸν ἐν τούτοις δίδει τελευταίαν τινὰ συμβουλήν· δέον νὰ προχωρήσῃ βῆμα πρὸς βῆμα μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ δυνατοῦ.

Ἡ σιδηρᾶ κλίμαξ ἀριθμεῖ 78 στηρίγματα, οἰοεὶ βαθμίδας· φθᾶς ὁ δόκιμος εἰς τὸ κατώτερον, ἀναγνωρίζει μετὰ νέας φρίκης ὅτι ὁ κῶνος καταλήγει εἰς βάραθρον χαῖνον, ὅπερ τὸν προσελκύει ὡς τὸ τελευταῖον μυστήριον τῆς ἀδυσωπότητος μοίρας. Ῥιγῶν ἐξ ὑπερτάτου τρόμου, ἀλλ' ἐπικαλούμενος πρὸς ἀντίληψιν τὴν ἐσχάτην δύναμιν τῆς ἀπελπισίας, ἀναβαίνει ἔρπων ἀναβαθμίδας τινὰς καὶ περισκοπεῖ μετὰ τρόμου τὸ παρὰ τοῦ ἀμυδροῦ φωτὸς τοῦ λύχνου φωτιζόμενον μικρὸν διάστημα. Διαβλέπει τότε ἀριστερᾶ σχισμάδα τινά, ἣν δὲν εἶχε παρατηρήσει κατὰ τὴν κατάβασίν του. Διὰ τῆς βωγάδος ταύτης δύναται νὰ διέλθῃ εἰς ἄνθρωπος. Ἐνῶ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἀναρτᾶται ἐκ τῆς κλίμακος, φέρει διὰ τῆς ἐτέρας τὸν λύχνον πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἀνακαλύπτει βάρθα τινά· θὰ εἶνε βέβαια κάποια ὁδός· ἀλλὰ ποῦ νὰ ἄγῃ; . . . ὀπωσδήποτε ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοῦ βαραθροῦ· ἐπὶ ματαίῳ δὲν θὰ ἐτέθησαν ἐκεῖ τὰ βάρθα ταῦτα. Ἐπὶ τοῦ πρώτου λοιπὸν ἐξ αὐτῶν σπεύδει ν' ἀναπαυθῆ ἔπ' ὀλίγον ὁ δόκιμος καὶ οὕτω τῷ ἐπανερχονται ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη. Ἐνοεῖ ἐνστικτικῶς, καίτοι μὴ βλέπων τὸν τρόπον, ὅτι προσεγγίζει εἰς τὸ τέρμα τῆς δοκιμασίας· μέμφεται ἑαυτοῦ ἐπὶ τῇ ἐνδομύχως ἀπευθυνθείσῃ κατηγορίᾳ κατὰ τῶν Μάγων καὶ ἀναμνησκαται τῆς προειδοποιήσεώς των· ὑπαγε ἀφόβως· οὐδένα ἔχεις νὰ φοβῆσαι ἢ σεαυτὸν ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς μοναξίας.

Μετὰ τινῶν στιγμῶν σκέψιν, ἐπενεγοῦσαν τὴν γαλήνην εἰς τὴν διάνοιάν του ἀνίπτται καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν βωγμὴν, βαδίζων μετὰ προσοχῆς ἐπὶ τῶν στενῶν βαθμίδων. Ἡ ὁδὸς αὕτη στρέφεται ἑλικοειδῶς καὶ διέρχεται τὸν βράχον ὡσεὶ τρύπανον. Εἰς τὸ 22ον βάρθρον ἵδρυνται ὀρειχάλκινον δρύφρακτον, δι' οὗ ὁ δόκιμος διακρίνει ἐκτενῆ παστάδα ὑποβασταζομένην ὑπὸ καρυατίδων τετορνευμένων καὶ ἐικονίζουσῶν 24 σφίγγας, δώδεκα δεξιᾶ καὶ δώδεκα ἀριστερᾶ. Ἐν ἐκάστῳ διαστήματι, διαχωρίζοντι δύο σφίγγας, ὁ τοῖχος εἶνε κεκαλυμμένος ἐκ τοιχογραφημάτων παριστανόντων πρόσωπα καὶ σύμβολα

μυστηριώδη. Αὐτοὶ οἱ 22 πίνακες τεθειμένοι ἀνὰ δύο κατὰ πρόσωπον φωτίζονται ὑπὸ 11 τριπόδων ὀρειχάλκινων, τοποθετημένων ἐντὸς γραμμῆς διαχωρίζουσας κατὰ μῆκος τὸ μέσον τῆς παστάδος. Ἐκαστος τρίπους φέρει ἀνὰ μίαν σφίγγα κρυσταλλίνην, ἐν ἣ καίει θρυαλλίς ἐξ ἀμιάντου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ἐλαίου ἀρωματισμένου.

Εἰς Μάγος, φέρων ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ ὄνομα Παστοφόρος (φύλαξ τῶν ἱερῶν συμβόλων), προσέρχεται ν' ἀνοίξῃ τὸ δρύφρακτον καὶ λέγει πρὸς τὸν δόκιμον ὑπομειδιῶν· Ἰὲ τῆς Γῆς, ὡς εὖ παρέστης. Διέφυγες τῆς παγίδος τῆς ἀβύσσου, ἀνεκάλυψες τὴν ὁδὸν τῶν σοφῶν. Ὀλίγοι πρὶν σοῦ ὑπερενίκησαν αὐτὴν τὴν δοκιμασίαν· οἱ ἕτεροι ἀπώλοντο. Ἐπειδὴ ἡ μεγάλη Ἴσις σε προστατεύει, θὰ σε ὀδηγήσῃ, ὡς ἐλπίζω, ὑγιᾶ καὶ σῶον μέχρι τοῦ ἀδύτου, ἔνθα ἡ ἀρετὴ στεφανοῦται. Ὀφείλων νὰ σοι εἴπω ὅτι καὶ ἄλλοι κίνδυνοι σε ἀναμένουσι, μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ σε ἐνθαρρύνω, ἐξηγῶν σοι ἐνταῦθα σύμβολά τινα ὧν ἡ κατανόησις δημιουργεῖ περὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου ὀπλισμὸν τινα ἄπρωτον. Ἐλθέ νὰ ἴδῃς μετ' ἐμοῦ αὐτὰς τὰς ἱερὰς εἰκόνας· ἄκουσον τῶν λόγων μου μετὰ συννοίας· γόντος σοῦ νὰ διακρατήσῃς αὐτοὺς ἐν τῇ μνήμῃ, οἱ βασιλεῖς τοῦ κόσμου, ὅταν ἐπαναβῆς ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ ὤσιν ἤττον σοῦ ἰσχυροί.»

Ἐπισκοπῶν ἀλληλοδιαδόχως ὁ δόκιμος τὰ 22 σχεδιογραφήματα τῆς παστάδος ἤκουε μετὰ προσοχῆς τὴν περὶ αὐτῶν ἐπομένην διδασκαλίαν τοῦ Παστοφόρου.

*
*

Ἡ ἐπιστήμη τῆς Βουλῆσεως, ἀρχὴ πάσης Σοφίας καὶ πηγὴ πάσης Δυνάμεως, περιλαμβάνεται ἐν εἴκοσι καὶ δύο *Μυστηρίοις* (1) ἢ ἱερογλυφικῶς συμβολισμοῖς, ὧν ἐκάστη ιδιότης καλύπτει μίαν ἐννοιαν, καὶ ὧν τὸ σύνολον συνίστησι μίαν *Διδασκαλίαν ἀπόλυτον*, ἐντυπομένην ἐν τῇ μνήμῃ διὰ τῆς ἀνταποκρίσεως αὐτῶν πρὸς *Γράμματα* τῆς Ἱερᾶς Γλώσσης καὶ πρὸς τοὺς Ἀριθμοὺς οἵτινες συνενοῦνται πρὸς αὐτὰ τὰ *Γράμματα*. Ἐκαστον *Γράμμα* καὶ ἕκαστος *Ἀριθμὸς*, ὅπου ταν τὸ βλέμμα τοὺς παρρητηρῆ ἢ ὁ λόγος τοὺς προφέρει, ἐκφράζει

(1) Σ. Μ. Arcane (ἐκ τοῦ ἀρχαίου, κιβωτίου). Ἐκφρασις συμβολικὴ ἀποκρύπτουσα ἀπὸ τὰ ὄματα τῶν βεβήλων μυστηρίων τι τοῦ ἐσωτερικοῦ.

μίαν πραγματικότητα τοῦ θείου Κόσμου, τοῦ νοεροῦ Κόσμου καὶ τοῦ φυσικοῦ Κόσμου. Ἐκαστον μυστηριῶδες σύμβολον, ὄρατον καθιστάμενον καὶ ἄπτον διὰ τινος ἐξ αὐτῶν τῶν εἰκόνων, εἶνε ὁ τύπος ἐνός νόμου τινός τῆς ἀνθρωπίνης δράσεως ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὰς πνευματικὰς καὶ ὑλικὰς δυνάμεις ὧν ὁ συνδυασμὸς παράγει τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς.

ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ Ι.—ΓΡΑΜΜΑ Αθωίμ (Α). — ΑΡΙΘΜΟΣ 1.

A=1 ἐκφράζει ἐν τῷ Θεῷ Κόσμῳ τὸ ὄν τὸ ἀπόλυτον, τὸ περιλαμβανόν καὶ ἐξ οὗ ἀπορρέουσιν ἅπαντα τὰ δυνατὰ γενέσθαι.—Ἐν τῷ Κόσμῳ τῶνοερῷ τὴν Μονάδα, τὸ στοιχεῖον καὶ τὴν σύνθεσιν τῶν ἀριθμῶν τὴν Βούλησιν, ἀρχικὸν στοιχεῖον τῶν πράξεων.—Ἐν τῷ Κόσμῳ τῷ φυσικῷ (1) τὸν Ἄνθρωπον, τὸν ὑπεράνω τῶν ἄλλων σχετικῶν ὄντων θεθεμιμένον, τὸν κεκλημένον ν' ἀνυψωθῆ εἰς τὰς ἑμοκέντρους σφαίρας τοῦ ἀπολύτου, διὰ τινος ἀεννάου ἀναπτύξεως τῶν δυνάμεων του.

(1) Ὁ φυσικὸς κόσμος σύγκειται ἐκ τῶν βασιλείων τῆς ὕλης, τοῦ ὄρυκτου, τοῦ φυτικού, τοῦ ζωϊκοῦ, τοῦ ρευστοειδοῦς (fluidique) ἐκ τῆς διακεκριμένης ὑπάρξεώς των, ἐκ τῶν συναφειῶν καὶ τῶν ἀντιθέσεών των· ἐκ τοῦ συγκράματος αὐτῶν καὶ τῶν ἀενάων μεταμορφώσεών των, καὶ ἐκ τῶν ὀργανικῶν νόμων τῶν διακρατούντων τὴν οὐσιώδη μονάδα τῆς οὐσίας, ἐν τῇ ἀπεῖρῳ μεταβολῇ τῶν προϊόντων αὐτῆς.

Ὁ νοερὸς κόσμος ἐκδηλοῦται ἐντὸς τοῦ φυσικοῦ κόσμου, διὰ τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος. Αἱ ἔμφυτοι ἡμῶν δυνάμεις ἀναπτύσσονται καὶ ἐπεκτείνονται διὰ τῆς αἰσθήσεως, τῆς γνώσεως, τῆς κρίσεως, τῆς βουλήσεως.—Ἡ αἰσθησις βεβαιοῖ τὴν ζωὴν· ἡ γνῶσις διακρίνει τὰς μορφὰς αὐτῆς τῆς ζωῆς· ἡ κρίσις τὰς συμπαράβάλλει ἢ βούλησις ἐπενεργεῖ ἐπ' αὐτῶν καὶ ὑφίσταται ἢ καταδαμάζει τὰς ἀντιδράσεις των.

Ὁ θεῖος κόσμος, περιλαμβανὸν τοὺς δύο ἐτέρους, εἶνε ἡ ἀένναος πηγὴ ἐξ ἧς ἀναβλύζει πᾶσα ζωὴ, ἐν τε τῇ φυσικῇ τάξει καὶ τῇ διανοητικῇ, διεπομέναις παρὰ τῆς ὑπεράτης διανοίας καὶ παρὰ τῆς ἀπολύτου σοφίας.

Οἱ Μάγοι ἀπεῖχον τῆς ἐρημείας τοῦ Θεοῦ. Τὸν ὀνόμαζον Ἄγατον καὶ ἐνέγλυψαν ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῶν ναῶν τὴν ἐξῆς διασωθεῖσαν ἐπιγραφὴν: «Εἰμί ὁ ὢν, ὁ πρῶν, ὁ ἐπόμενος· οὐδεὶς δύναται ν' ἀνασύρῃ τὸν πέπλον μου.» Προσεπάθουν ἐν τούτοις νὰ γνωρίσωσι τοῖς ἄλλοις τὴν θεῖαν παρουσίαν λέγοντες ὅτι ὁ Θεὸς συγκοινωνοῖ μεθ' ἡμῶν διὰ τῆς κατανοήσεως τῆς ἀληθείας, διὰ τῆς γνώσεως τοῦ ἀγαθοῦ, διὰ τῆς δημιουργοῦ βουλήσεως, κλπ.

Τὸ μυστηριῶδες σύμβολον 1 εἰκονίζεται ἐκ τοῦ Μάγου (παρίστησι δηλ. Μάγον), τύπον τοῦ τελείου ἀνθρώπου, κεκτημένου δηλ. τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις του. Εἰκονίζεται ὀρθός: τοῦτο δηλοῖ τὴν στάσιν τῆς βουλήσεως προβαίνουσας πρὸς τὸ δρᾶν. Ἡ ἐσθῆς του εἶνε λευκὴ, εἰκὼν τῆς ἀρχικῆς ἢ ἀνακτηθείσης ἀγνότητος. Ὅφρις οὐροβόρος χρησιμεύει αὐτῷ ὡς ζώνη: τοῦτο εἶνε τὸ σύμβολον τῆς αἰωνιότητος. Τὸ μέτωπόν του στέφεται διὰ κύκλου χρυσοῦ: ὁ χρυσοὺς δηλοῖ φῶς· ὁ κύκλος ἐκφράζει τὴν παγκόσμιον περιφέρειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας περιφέρονται τὰ κτίσματα. Ἡ δεξιὰ τοῦ Μάγου κρατεῖ σκῆπτρον χρυσοῦν: ἔμβλημα ἐξουσίας, καὶ ὑψοῦται πρὸς τὸν οὐρανόν, εἰς σημεῖον ἐφέσεως καὶ ἀνυψώσεως πρὸς τὴν ἐπιστήμην, τὴν σοφίαν, τὴν ἰσχύν. Ἡ ἀριστερὰ ἐκτείνει τὸν λιχανὸν πρὸς τὴν γῆν, ἵνα σημάνη ὅτι ἡ ἀποστολὴ τοῦ τελείου ἀνθρώπου εἶνε τὸ βασιλεύειν ἐπὶ τοῦ ὑλικοῦ κόσμου. Ἡ διπλῆ αὐτῆ χειρονομία ἐκφράζει ἐπίσης ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη βούλησις ὀφείλει ν' ἀντανακλᾷ ἐδῶ κάτω τὴν θεῖαν βούλησιν, πρὸς παραγωγὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ παρεμπόδισιν τοῦ κακοῦ. Ἐμπροσθεν τοῦ Μάγου, ἐπὶ τινος κυβικῆς πέτρας, κεῖνται ποτήριον, ρομφαία καὶ σίγλος, νόμισμα χρυσοῦν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου εἶνε γεγλυμμένος σταυρός. Τὸ ποτήριον σημαίνει τὴν ἀνάμιξιν τῶν παθῶν τῶν συντεινόντων πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ κακοδαιμονίαν, ἀναλόγως τῆς πρὸς αὐτὰ θέσεως ἡμῶν ὡς κυρίων αὐτῶν ἢ ὡς δούλων. Ἡ ρομφαία εἰκονίζει συμβολικῶς τὴν ἐργασίαν, τὴν τὰ προσκόμματα διασχίζουσαν πάλην, καὶ τὰς δοκιμασίας τῆς ὀδύνης. Ὁ σίγλος, σημεῖον ὠρισμένης ἀξίας, παρίστησι τοὺς πραγματοποιηθέντας πόθους, τὰ συμπεπληρωμένα ἔργα, τὸ ποσὸν τῆς διὰ τῆς ἐγκαρτερήσεως κτηθείσης ἰσχύος καὶ τὴν δραστηριότητα τῆς βουλήσεως. Ὁ σταυρὸς, σφραγίς τοῦ ἀπείρου, οὐτινος ὁ σίγλος φέρει τὸ σημεῖον, ἀναγγέλλει τὴν μέλλουσαν ἀνύψωσιν αὐτῆς τῆς ἰσχύος εἰς τὰς σφαίρας τοῦ μέλλοντος.

Μέμνησο, υἱὲ τῆς Γῆς, ὅτι ὁ ἀνθρώπος ὀφείλει, ὡς ὁ Θεός, νὰ δρᾷ ἀενάως. Μηδὲν βούλεσθαι, μηδὲν πράττειν εἶνε ἐπίσης ὀλέθριον ὡς τὸ βούλεσθαι ἢ πράττειν τὸ κακόν. Ἄν ὁ Μάγος ἐμφανισθῆ μεταξὺ τῶν μαντικῶν σημείων τοῦ Ὁροσκοπίου σου, τοῦτο ἀναγγέλλει ὅτι σταθερὰ βούλησις καὶ ἐμπιστοσύνη εἰς σὲ αὐτόν, διευθυνόμεναι παρὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τῆς ἀγάπης τῆς δικαιοσύνης, εὐὰ σὲ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν καὶ θὰ σὲ προφυλάξωσιν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς πορείας.

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΣΥΜΒΟΛΟΝ II. — ΓΡΑΜΜΑ Βεινθιν (B). —

ΑΡΙΘΜΟΣ 2

B=2 ὑποδηλοῖ, ἐν τῷ θείῳ Κόσμῳ, τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ ἀπολύτου ὄντος, τοῦ περιλαμβάνοντος τοὺς τρεῖς ὅρους πάσης ἐκδηλώσεως: τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστώς, τὸ μέλλον. — Ἐν τῷ νοερῷ Κόσμῳ, τὴν Δυάδα, ἀνταύγειαν τῆς Μονάδος: τὴν Ἐπιστήμην, κατανόησιν τῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων. — Ἐν τῷ φυσικῷ Κόσμῳ, τὴν γυναῖκα, τύπον τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ συνενουμένην αὐτῷ πρὸς ἐκπλήρωσιν ὁμοίου βίου.

Τὸ II μυστηριῶδες σύμβολον εἰκονίζεται διὰ γυναικὸς καθημένης εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ τῆς Ἰσιδος, μεταξὺ δύο κίωνων. Ὁ πρὸς δεξιὰ κίων εἶνε ἐρυθρός: τὸ χρῶμα τοῦτο δηλοῖ τὸ καθαρὸν πνεῦμα καὶ τὴν φωτεινὴν ἀνύψωσίν του ὑπὲρ τὴν ὕλην. Ὁ ἀριστερός κίων εἶνε μέλας, εἰκονίζει δὲ τὴν νύκτα τοῦ χάους, τὴν καθερίζιν τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος ἐντὸς τῶν δεσμῶν τῆς ὕλης. Ἡ γυνὴ στέφεται διὰ τιάρας φερύσσης ἡμισέληνον καὶ περικαλύπτεται ὑπὸ πέπλου, οὐτινος αἱ πτυχαὶ πίπτουσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Φέρει ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν ἡλιακὸν σταυρὸν, ἐπὶ δὲ τῶν γονάτων βιβλίον ἀνοικτὸν ὅπερ ἡμικαλύπτει διὰ τοῦ μανθίου. Αὐτὸ τὸ συμβολικὸν σύνολον προσωποποιεῖ τὴν ἀπόκρυφον Ἐπιστήμην τὴν ἀναμένουσαν τὸν μύστην εἰς τὸν οὐδὸν τοῦ αὐτοῦ τῆς Ἰσιδος, ἵνα τῷ διακοινώσῃ τὰ μυστήρια τῆς παγκοσμίου Φύσεως. Ὁ ἡλιακὸς σταυρὸς (ἀνάλογος πρὸς τὸ Ἰνδικὸν Lingam¹⁾) σημαίνει τὴν γονιμοποίησιν τῆς ὕλης διὰ τοῦ πνεύματος: σημαίνει ὡσαύτως, ὡς σφραγὶς τοῦ ἀπείρου, ὅτι ἡ ἐπιστήμη προέρχεται παρὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὅτι αὕτη εἶνε ἄνευ ὁρίων ὡς ἡ πηγὴ της. Ὁ πέπλος περικαλύπτων τὴν τιάραν καὶ μεταπίπτων ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὑποδηλοῖ ὅτι ἡ ἀλήθεια ἀποκρύπτεται ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τῆς βεβήλου περιεργείας. Τὸ ἡμικεκρυμμένον βιβλίον δηλοῖ ὅτι τὰ

(Ἔπεται συνέχεια).

1) Τὸ Lingam ἦτο τὸ μεταφορικὸν σημεῖον τοῦ γάμου. Ἡ ἱερατικὴ ἀρχαιότης δὲν ἀπέδιδεν αἰσχυνητὴν ἰδέαν εἰς τὴν θεὰν τῶν παραγωγῶν ὀργάνων. Ἡ διαφθορὰ τῶν ἡθῶν περιώρισε μετὰ ταῦτα αὐτὰ τὰ σύμβολα εἰς τοὺς μυστικούς νεοὺς τῆς μύθσεως, ἀλλὰ τὰ ἦθη δὲν ἐγένοντο διὰ τοῦτο καλλίτερα.